

ЗАТВЕРДЖЕНО
Віра ЖМЕНЯК
_____ директор
18.09.2025

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Закладу дошкільної освіти №21 «Ластовічка»
Ужгородської міської ради
Закарпатської області
на 2025 - 2026 навчальний рік

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
ЗДОН № 21,
Протокол № 1,
18.09.2025

Ужгород -2025

ВСТУП

Заклад дошкільної освіти №21 «Ластовічка» Ужгородської міської ради Закарпатської області є безпечним розвивальним середовищем, де створено прекрасні умови для всебічного розвитку дітей дошкільного віку. Діяльність закладу продовжується нині в умовах правового режиму воєнного стану., що зумовлює необхідність гнучкої організації освітнього процесу , з урахуванням безпекової ситуації, посилення забезпечення умов збереження життя і здоров'я дітей і працівників садка в умовах воєнного стану..

У 2025-2026 навчальному році пріоритетним залишається збереження і зміцнення психічного здоров'я визначено забезпечення максимального рівня безпеки кожної дитини, організації якісного освітнього процесу з урахуванням індивідуальних задатків, здібностей і потреб вихованців, формування стійкої мотивації до пізнання й саморозвитку. Особлива увага приділяється психоемоційній підтримці дітей і педагогів, розвитку культури безпечної поведінки та цифрової гігієни, вихованню патріотизму й національної ідентичності.

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти «№ 21 «Ластовічка» організовується відповідно до нормативних документів, що регулюють діяльність закладів дошкільної освіти у 2025-2026 н. р.

- *Закон України «Про освіту», №2145 – VIII (зі змінами) 05 вересня 2017р.*
- *Закон України «Про дошкільну освіту» №3788 від 06 червня 2024 (вступив у дію 01 січня 2025)*
- *Закон України «Про застосування державної мови у сфері освіти», №1/16742 - 23, 27 жовтня 2023 р.*
- *Закон України «Про застосування англійської мови в Україні» №3760 - IX, №1/16742 - 23*
- *Закон України «Про доступ до публічної інформації» №2939 - VI, 13 січня 2011*
- *Закон України «Про відкритість використання публічних коштів» №183 - VIII, 11 лютого 2015 р.*
- *Закон України «Про охорону дитинства» №2402 - III, від 26 квітня 2001*
- *Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», №2704 - VIII, 25 квітня 2019 р.*

- *Наказ №1713 від 09 грудня 2024 р. «Про затвердження Положення про команду психолога - педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, яка здобуває дошкільну освіту»*
- *Наказ №249 від 14 лютого 2025 р. «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних, комунальних закладів освіти для здобуття дошкільної освіти»*
- *Наказ №441 від 09 березня 2022 р. «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах» Наказ №407 від 04 березня 2025 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти»*
- *Наказ №711 від 09 травня 2025 р. «Про затвердження Примірної Інструкції з діловодства у закладах дошкільної освіти»*
- *Постанова від 10 квітня 2019 р. №530 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладі дошкільної освіти»*
- *Постанова від 04 червня 2025 р. №658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорсткого поводження з дітьми»*
- *Постанова від 18 червня 2026 р. №700 «Про визначення тривалості щорічної додаткової відпустки помічників вихователів спеціальних дитячих садків (спеціальних груп).*
- *Постанова від 07 липня 2025 р. №818 «Про деякі питання про типи організації освітньої діяльності закладів дошкільної освіти»*
- *Лист МОН від 08.01.2025 №1/416 - 25 «Про робочий час та педагогічне навантаження працівників закладів дошкільної освіти»*
- *Лист МОН від 19.02.2025 р. №1/3116 - 25 «Щодо оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти»*
- *Лист МОН від 19.05.2025 р. №1/10348 - 25 «Щодо тривалості щорічної відпустки педагогічних працівників закладів дошкільної освіти у 2025 р.»*
- *Лист МОН від 21.05.2025 р. №1/19474 –т 25 «Щодо деяких питань оплати праці педагогічних працівників закладів дошкільної освіти»*
- *Лист МОН від 29.05.2025 «Про підготовку закладів освіти та проходження осінньо - зимового періоду 2025/2026 р»*
- *Лист МОН від 30.05.2025 № 1/11275 -25 «Щодо постанови КМУ від 27.05.2025 №611»*
- *Лист МОН від 07.07.2025 №21/08 - 586 «Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти України в 2025/2026 навчальному році»*
- *Щодо організації дошкільної освіти дітей у 2025/2026 навчальному році*

- Про окремі питання діяльності закладів дошкільної освіти у 2025/2026 навчальному році
- Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах (від 02.09.2016 № 1/9-454)
- Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах (від 02.09.2016 № 1/9-456)
- Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців (від 11.10.2017 № 1/9 – 546)
- Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти (від 09.12.2019 № 1/9-750)
- Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти (від 19.4.2018 № 1/9 - 249)
- Щодо організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти (13.11.2018 № 1/9 - 691)
- Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти (від 14.02.2019 № 1/11 – 1491)
- Статуту ЗДО № 21 «Ластовічка» та інших нормативно – правових документів у сфері освіти.

Повна назва закладу (за статутом)	Заклад дошкільної освіти №21 «Ластовічка» комбінованого типу Ужгородської міської ради Закарпатської області
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	35045438
Юридична адреса закладу	вул. Заньковецької
№ телефону	65-16-05
Електронна адреса	lastovichka @ ukr/net
Адреса сайту	lastovichka in/ua
Прізвище, ім'я директора	Віра ЖМЕНКК
Дата створення	1992
Проектна потужність	80
мова навчання	українська
Кількість груп	6

<i>Повна назва навчального закладу</i>	<i>Заклад дошкільної освіти № 21 «Ластовічка» загального розвитку Ужгородської міської ради</i>
<i>Кількість вихованців</i>	<i>131</i>
<i>Число місць за типовим проектом</i>	<i>80</i>
<i>- в групах дошкільного віку</i>	<i>131</i>
<i>Кількість груп (усього), із них:</i>	<i>6</i>
<i>дошкільного віку</i>	<i>6</i>
<i>інклюзивна група</i>	<i>1</i>
<i>Режим роботи груп</i>	<i>з 7.30 - 18.30 – звичайні садові групи 7.30 - 17.45 – інклюзивна група</i>
<i>Режим роботи закладу</i>	<i>Заклад працює за 5-денним режимом роботи. Режим роботи закладу: 7.30 – 18.30. Вихідні дні – субота, неділя, святкові дні.</i>
<i>Мова навчання</i>	<i>українська державна мова</i>
<i>Всього працівників</i>	<i>В закладі працює 40 працівників, з них 19 педагогів, в тому числі керівник, вихователь-методист, музичний керівник, інструктор з фізкультури, асистент вихователя. Вакансія - психолог</i>
<i>Тривалість навчального року</i>	<i>Навчальний рік у закладі розпочинається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року. Літній період – з 1 червня до 31 серпня.</i>

1. Мета і завдання освітньої програми

Відповідно до статті 4 та статті 16 Закону України «Про дошкільну освіту» (редакція від 06.06.2024 № 3788-IX), статті 33 Закону України «Про освіту», у 2025-2026 навчальному році заклад дошкільної освіти «Ластовічка» спрямовує діяльність на всебічний розвиток дитини дошкільного віку, формування моральних норм, життєвого досвіду, соціальних і громадянських компетентностей та життєвого досвіду вихованців.

***Мета освітньої програми:** забезпечення якісної організації освітнього процесу в умовах воєнного стану, створення безпечного розвивального середовища, що сприяє збереженню фізичного та психічного здоров'я дітей, розвитку їхніх задатків, здібностей та формуванню ключових компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.*

***Пріоритетне завдання:** створення максимально безпечних умов перебування дітей, формування у них основ безпечної поведінки та стійкості до стресових ситуацій, організація ефективної взаємодії всіх учасників освітнього процесу.*

Завдання Освітньої програми на 2025-2026:

1. Організація освітнього процесу:

- адаптація методів навчання й виховання до умов воєнного стану;
- підготовка дітей до дій у надзвичайних ситуаціях;
- реалізація освітнього процесу в очному та дистанційному форматах (за потреби).
- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- створення комфортних умов, для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товарищескості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- підвищення ефективності освітнього процесу шляхом максимального використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція ;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;

2. Безпека та збереження здоров'я:

- навчання дітей правилам безпеки життєдіяльності;
- створення умов для підтримки фізичного та психічного здоров'я в умовах тривалих тривог;
- психологічна підтримка вихованців і педагогів.
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;

3. Розвиток особистості:

- розвиток пізнавальних інтересів і творчості дітей і кожної дитини зокрема; індивідуальний підхід.
- формування морально-ціннісних орієнтирів, товариськості, доброзичливості;
- стимулювання ініціативності, самостійності й активності у соціумі.
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями,
- розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;

4. Інтеграція видів діяльності:

- забезпечення комплексного підходу до розвитку дитини через різні види діяльності;
- варіативність та інноваційність навчальних матеріалів.
- підвищення ефективності освітнього процесу шляхом максимального використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція ;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;

5. Партнерство з батьками та підтримка педагогів:

- єдність вимог і підходів у вихованні дітей у ЗДО та сім'ї;
- підвищення педагогічної культури батьків;
- підтримка безперервного професійного розвитку педагогів.
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями,

- співпраця з батьками дитини у разі виявлення особливих здібностей, таланту до якогось з видів мистецтва і для подальшого їх розвитку у початковій школі.
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;

6. Корекційно - розвиткова робота:

- організація спеціалізованої допомоги дітям з особливими освітніми потребами;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;

7. Наступність освіти:

- забезпечення плавного переходу дітей до початкової школи без перевантаження;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- формування готовності до навчання в Новій українській школі.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей закладених у дитини або набутих у період прожиття нею дошкільного дитинства;
- виховання елементів природо- доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля ;вміння милуватися природою, бажання примножувати її багатства.
- формування високого рівня культури; збагачення багажу знань про історію наших пращурів – їх культуру, традиції.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітній процес у ЗДО здійснюється на основі програмно-методичного забезпечення, що формує єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення результатів навчання (компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти, затверджений наказом МОН України від 12.01.2021 №33).

У закладі застосовуються чинні комплексні та парціальні програми, рекомендовані МОН України, а також програми, схвалені педагогічною радою. Такий вибір забезпечує реалізацію принципів наступності, інклюзивності, безпечного освітнього середовища, розвитку цифрової грамотності та формування стійкості до сучасних викликів.

Відповідно до рішення педагогічної ради ЗДО (протокол №1 від 18.09.2025 р.), освітній процес у 2025-2026 навчальному році організований із використанням комплексних і парціальних програм, інноваційних практик і методик, що відповідають державному стандарту та освітнім потребам вихованців.

2. Перелік освітніх чинних програм та парціальних програм, які використовуються у закладі освіти у 2025 -2026 н. р.:

№ п/п	Назва	Автор	Мова видання	Видавництво
1.	Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) 2021 р.	<i>наук. керівник Піроженко Т.О.</i>	українська	
2.	Методичні рекомендації до Базового компоненту дошкільної освіти		українська	
3.	«Українське дошкілля» чинна типова програма	<i>Білан О.І</i>	українська	Тернопіль ТОВ «Мандрівець»
4.	«Впевнений старт», чинна, типова програма	<i>Піроженко Т.О.</i>	українська	«Українська академія дитинства»
5.	Веселкова музикотерапія: оздоровчо-освітня робота з дітьми старшого дошкільного віку	<i>Малашевська І. А. Демидова С.</i>	українська	Тернопіль ТОВ «Мандрівець»
6.	«Україна – моя Батьківщина». Парціальна програма національно-	<i>Каплуновська О.М</i>	українська	Тернопіль ТОВ «Мандрівець»

	<i>патріотичного виховання дітей дошкільного віку</i>			
7.	Мнемотехніка: технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти: навчально – методичний посібник	Чепурной Г.О.	українська	Тернопіль ТОВ «Мандрівець»
8.	«Віконечко». Програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку	Сак Т.В	українська	ТОВ «Мандрівець» Тернопіль
9.	«Буду вправним першачком» Планування роботи закладів дошкільної освіти. посібник, розроблений відповідно до завдань Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) до програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	Федорова С Хорошилова Л. Носова Л.	українська	Видавничий дім «Генеза»
10	Радість творчості. Програма художньо-естетичного розвитку дітей дошк.віку.	Бориц Р.М. Самойлик Д.В.	українська	ТОВ «Мандрівець» Тернопіль

11	<p>Український віночок .Закарпаття». Регіональна програма з міжкультурної освіти для дітей дошкільного віку ,схвалена науковоз-методичною радою Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти</p>	<p>Палько Т.В. Романак О.О. Рего Г.І.</p>	українська	ЗІППО, м. Ужгород
12	<p>Духовно – моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях. Навчальна програма та календарно-тематичний план. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України № 1/11-19157 від 29.12.2015.</p>	<p>Богущ А.М, Сучок В.Є.</p>	українська	Київ, ВБФ, 2019

2.1. Інноваційні технології та методики, які використовуються у закладі освіти:

Назва технології	Група
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Нетрадиційні техніки малювання як засіб розвитку творчих здібностей дітей.). ▪ «Сендплей» (ігри з піском). Малювання піском. – ефективний метод розвитку дошкільника. ▪ Інноваційні технології «Кольорові палички Кюізенера. ▪ Технологія ефективного засвоєння інформації «Мнемотехніка» 	<p>всі групи</p> <p>старші групи</p> <p>молодші групи</p> <p>всі групи</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Методика використання коректурних таблиць Н. Гавриш, К.Крутій.</i> ▪ <i>Розвиток пізнавальної активності дітей шляхом використання коректурних таблиць Н.Гавриш</i> ▪ <i>Спадщина Василя Сухомлинського</i> ▪ <i>Музейна педагогіка у закладі дошк.освіти</i> 	<p><i>старші групи</i></p> <p><i>середні групи</i></p> <p><i>середні, старші групи</i></p>
---	--

- З метою реалізації Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначених комплексних та парціальних програм загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

2.2.Розподіл групових фронтальних занять на тиждень

У 2025-2026 навчальному році у групах з 11-годинним перебуванням (5-денний робочий тиждень) за програмою «Українське дошкілля»

<i>Освітні напрями / види діяльності</i>	<i>4-й рік життя</i>	<i>5-й рік життя</i>	<i>6-й рік життя</i>
<i>Художньо-естетичний розвиток</i>			
<i>Музична діяльність</i>	2	2	2
<i>Образотворча діяльність</i>	<i>1 мал. / 0,5 ліпл. / 0,5. / apl.</i>	<i>1 мал. / 1 ліпл. / 1 apl.</i>	<i>1 мал. / 1 ліпл. / 1 apl.</i>
<i>Конструювання</i>	0,5	0,5	0,5
<i>Фізичний розвиток</i>	2	3	3
<i>Пізнавальний розвиток</i>			
<i>Ознайомлення із соціумом</i>	2	2	3
<i>Ознайомлення з довкіллям</i>	–	–	–
<i>Ознайомлення з природним довкіллям</i>	1	1	2
<i>Логіко-математичний розвиток</i>	1	1	2
<i>Мовленнєвий розвиток</i>			

<i>Розвиток мовлення</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>Художня література</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Підготовка до навчання грамоти</i>	–	–	<i>0,5</i>
<i>Усього занять на тиждень</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>16</i>

2.3. Організація освітнього процесу

Напрямок	Зміст, нормативне обґрунтування
Тривалість занять	<ul style="list-style-type: none"> Визначається відповідно до Санітарного регламенту для ЗДО (постанова МОЗ від 24.03.2021 №305). <p>4-й рік життя – 15–20 хв. 5-й рік життя – 20–25 хв. 6-й рік життя – 25–30 хв.</p>
Форми організації	<ul style="list-style-type: none"> Фронтальні, підгрупові та індивідуальні заняття з урахуванням психофізичних та індивідуальних особливостей дітей. Перевага – інтегрованим формам, які дозволяють поєднувати завдання кількох освітніх напрямів.
Безпека під час повітряної тривоги	<ul style="list-style-type: none"> Освітній процес продовжується в укритті (захисній споруді) з урахуванням умов приміщення та психоемоційного стану дітей. Використовуються методи психологічної підтримки та матеріали МОН, ЮНІСЕФ.
Фізичний розвиток	<ul style="list-style-type: none"> Фізкультурні заняття не враховуються у навчальне навантаження. Реалізуються окремо або під час фізкультхвилинок, рухливих ігор, прогулянок.
Гурткова діяльність	<ul style="list-style-type: none"> Проводиться у другій половині дня, окремо від основних занять. Тривалість – 15–25 хв. Вибір гуртків здійснюється відповідно до інтересів дітей та побажань батьків.
Максимальна кількість занять у першій половині дня	<ul style="list-style-type: none"> Молодші та середні групи – 2 заняття. Старші групи – 3 заняття.
Корекційно - розвиткова робота	<ul style="list-style-type: none"> Проводиться у інклюзивній групі. Заняття проводять практичний психолог, асистент вихователя., реабілітолог

	▪ Реалізація – за ІІР та графіком команди супроводу.

2.4. Очікувані результати

- Реалізація освітньої програми у 2025 - 2026 навчальному році забезпечує досягнення таких результатів:
 - Фізичний розвиток: сформованість основних рухових умінь і навичок, розвиток фізичних якостей, сформовані оздоровчі та безпекові навички.
 - Когнітивний розвиток: розвинені сенсорні здібності, елементарні математичні уявлення, дослідницькі уміння, інтерес до пізнання світу.
 - Мовленнєвий розвиток: сформовані базові мовленнєві вміння, культура спілкування українською мовою, готовність до опанування грамоти.
 - Соціально-емоційний розвиток: здатність співпрацювати, проявляти емпатію, дотримуватися правил, розв'язаність у спілкуванні з дорослими та дітьми.
 - Естетичний розвиток: інтерес до мистецтва, художньо-продуктивної діяльності, сформоване емоційно-ціннісне ставлення до творчості.
 - Ігрова діяльність: розвинена ініціативність, самостійність і креативність у грі, уміння домовлятися й співпрацювати.
 - Національно-патріотичне виховання: любов до України, повага до її культури та традицій, сформованість ціннісного ставлення до держави і суспільства.
 - Цифрова грамотність та культура цифрової гігієни: початкові знання й навички безпечної поведінки в інформаційному середовищі.
 - Психологічна стійкість: базові навички подолання стресу, уміння діяти у надзвичайних ситуаціях, готовність до тривалого перебування у захисних спорудах.

3. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ, ТРИВАЛІСТЬ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ НАПРЯМІВ,

ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Освітній процес у ЗДО у 2025/ - 2026 н. р. спрямований на формування ключових компетентностей дітей дошкільного віку згідно з освітніми напрямами Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту), затвердженого наказом МОН України від 12.01.2021 № 33.

Основний зміст дошкільної освіти структуровано за такими освітніми напрямами:

- «Особистість дитини»;
- «Дитина в соціумі»;
- «Дитина в природному довкіллі»;
- «Дитина у світі культури і мистецтва»;
- «Гра дитини»;

- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»;
- «Мовлення дитини».
- Додатковий компонент представлений освітніми лініями:
- «Соціально-фінансова грамотність» (у межах напряму «Дитина в соціумі»);
- «Спортивні ігри» (у межах напряму «Особистість дитини»).

У закладі забезпечується наступність і логічна послідовність змісту освітніх напрямів, що унеможлиблює виключення будь-якої лінії з основної частини. Це гарантує цілісність розвитку дитини та її готовність до адаптації в умовах початкової школи.

3.1. Зміст та послідовність реалізації програми

<i>Освітній напрям</i>	<i>Зміст освітнього процесу</i>
<i>Особистість дитини</i>	<p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.
<i>Дитина в соціумі</i>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p><i>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає вміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</i></p>

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
Дитина в природному довіллі	<p>Передбачає:</p> <p><i>природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.</i></p> <p><i>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довілля.</i></p>
Мовлення дитини	<p>Передбачає:</p> <p><i>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</i></p>
Дитина в світі культури	<p>Передбачає:</p> <p><i>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-</i></p>

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
	<p><i>продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</i></p>
Гра дитини	<p>Передбачає:</p> <p><i>розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.</i></p>
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<p>Передбачає:</p> <p><i>сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів навколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.</i></p>

- Додаткові освітні практики впроваджуються без перевантаження дітей, інтегруються у режимні моменти та поєднуються з ігровою діяльністю. Особлива увага приділяється організації освітнього процесу під час повітряних тривог і перебування дітей в укритті: передбачено використання ігор-антистресів, вправ на релаксацію, читання патріотичних і мотиваційних творів, рухових пауз.

3.2. Основні напрями/форми організації освітнього процесу

Напрямок / форма діяльності	Зміст реалізації	Очікувані результати
Організована освітня діяльність	Заняття у фронтальній, підгруповій та індивідуальній формах. Тип занять визначає педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури, логопед тощо), орієнтуючись на очікувані результати програми.	Діти опановують програмові компетентності, розвивають пізнавальну активність, увагу, мислення, мовлення, художньо-творчі та фізичні здібності.
Самостійна діяльність дітей	Ігрова, художня, рухова, пізнавальна, трудова. Діти самостійно обирають вид активності.	Формуються самостійність, ініціативність, креативність, уміння співпрацювати; зміцнюється впевненість у власних силах.
Фізичне виховання	Ранкове коло, ранкова гімнастика, гімнастика пробудження, фізкультура, рухливі й спортивні ігри, загартування, фізкультхвилинки та паузи, оздоровчі заходи.	Підтримується фізичне здоров'я дітей, формується культура рухової активності, витривалість, розвиток координації та саморегуляції.
Оздоровлення дітей (літній період)	Прогулянки, дозований біг, «доріжки здоров'я», ігри з піском і водою, сонячні та повітряні ванни, творчі конкурси, трудова та дослідницька діяльність.	Розвиваються навички здорового способу життя, екологічна культура, витривалість, емоційний добробут.
Робота з батьками	Консультації, тренінги, спільні заходи, індивідуальні зустрічі. Співпраця з консультативним пунктом, вихователями, медичним працівником.	Підвищується батьківська компетентність, формується культура відповідального батьківства, забезпечується наступність у вихованні.
Захист прав дітей	<i>Практичний психолог виконує функції громадського</i>	Гарантується реалізація прав дитини,

	<i>інспектора з охорони дитинства. Забезпечується облік і супровід дітей пільгових категорій, консультації сімей.</i>	створюється безпечне середовище, діти відчують захищеність і підтримку.
<i>Профілактика булінгу та жорстокого поводження</i>	Реалізація Типової програми унеможливлення насильства (Постанова КМУ від 04.06.2025 № 658): діагностика, інформування, практичні тренінги та моніторинг.	Діти володіють базовими знаннями про безпечну поведінку, навички ненасильницької комунікації; у колективі формується атмосфера взаємоповаги.

3.3. Організація предметно-просторового середовища в ЗДО

Створення сприятливого середовища в закладі включає в себе розумну, доцільну, естетичну організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. Дітям доступні всі функціональні елементи простору закладу, що спонукає їх до активної предметно-практичної діяльності, прояву творчості, креативності. В групових кімнатах простір поділено на окремі осередки, які пов'язані між собою. Наповненість осередків перед початком навчального року змінюється згідно з віковими особливостями дітей конкретної групи. Пов'язано це з тим, що матеріали, складність та доступність їх утримання повинні відповідати сьогоднішнім закономірностям та особливостям розвитку дітей даного конкретного віку і враховувати ті особливості зон розвитку, які характерні знову ж таки сьгодні кожній окремій дитині.

Перелік осередків предметно - просторового середовища в групі:

- Ігровий.
 - Пізнавальний: матеріали з математики, логіки, сенсорики,
 - Осередок книжки, рідної мови, грамоти,
 - Осередок природи, екологічного та економічного виховання, розвитку мовлення,
 - Дослідницько - пошукової діяльності, українознавства, та ін.
 - Осередок маленького художника ,майбутнього музиканта .
 - Центр трудового виховання.
 - Центр здоров'я: спортивний куточок .
 - Осередок відпочинку (психологічного розвантаження)
- ***Компоненти розвиваючого предметного середовища в ЗДОН № 21 «Ластовічка» включають не тільки групові приміщення, а й інший функціональний простір – музичний зал Зразковий музей українського побуту , Космічний простір, Картинна галерея, міні-музеї Тараса Шевченка, Марії Заньковецької; ігрові та прогулянкові, спортивний***

майданчики, Екологічна стежина садка, інші структурні компоненти.

3.4. Умови реалізації результату дошкільної освіти

Напрямок	Зміст та обґрунтування
<i>Відповідальність сім'ї за розвиток дитини</i>	Батьки або законні представники несуть обов'язок щодо виховання, розвитку й навчання дитини незалежно від того, відвідує вона ЗДО чи ні. Вони відповідають за збереження життя і зміцнення здоров'я дитини, формування в неї усвідомленого ставлення до здорового способу життя.
<i>Взаємодія ЗДО із сім'єю</i>	Освітня програма передбачає активне партнерство педагогів і батьків, що підвищує культуру відповідального батьківства. Взаємодія спрямована на розвиток психологічної культури всіх учасників освітнього процесу, формування навичок підтримки та взаємоповаги.
<i>Вимоги до педагога</i>	Педагог має забезпечувати якісну реалізацію стандарту дошкільної освіти: володіти широким світоглядом, високим рівнем фахової підготовки, вмінням створювати безпечне та розвивальне середовище, будувати партнерські стосунки з дітьми та батьками.
<i>Зміст та організація освітнього процесу</i>	Організація здійснюється на основі: діяльнісного підходу (здобуття особистого досвіду у всіх видах діяльності); компетентнісного (розвиток ключових компетентностей); інтегрованого (цілісна картина світу, взаємозбагачення соціальних контактів); особистісно орієнтованого (розвиток самостійності, ініціативності, креативності). Пріоритет надається навчанню через гру як наскрізному принципу.
<i>Універсальний дизайн та безпека</i>	У ЗДО створюється доступне, інклюзивне середовище. В умовах воєнного стану особлива увага приділяється організації укриттів, безпечному перебуванню дітей під час повітряних тривог, формуванню стресостійкості й навичок безпечної поведінки. Таке середовище для діток представлено згідно угоди з церквою при монастирі по вул. Легоцького, 44 - навпроти ЗДО.
<i>Наступність між дошкільною та початковою освітою</i>	Забезпечується узгодженість підходів і методів ЗДО та початкової школи № 12. Ужгорода. Розвиток компетентностей у дошкільному віці створює фундамент для адаптації дитини до нової соціальної

	ролі учня без перевантажень. Використовуються методи педагогічної взаємодії, що формують готовність до навчання в школі.
Відповідальність громади	Громада та місцеві органи влади зобов'язані реалізовувати державну політику у сфері дошкільної освіти, створювати умови для безпечного й доступного функціонування ЗДО, у т.ч. забезпечувати їх ресурсами, адаптацію до вимог цивільного захисту, підтримку інклюзивного навчання.

- *Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах.*

4. ГУРТКОВА РОБОТА

4.1. Завдання гурткової роботи

Мета гурткової роботи у «Ластовічці» – виявлення, підтримка та розвиток обдарованості, природних нахилів та здібностей дітей дошкільного віку –забезпечення персонального шляху реалізації особистісного потенціалу вихованців – проектування індивідуального освітнього маршруту дитини – реалізації інваріативної складової Базового компоненту дошкільної освіти за одним із пріоритетних напрямків освітньої діяльності, а саме художньо-мистецького.

Основними завданнями гурткової роботи є:

- забезпечення права дитини на розвиток здібностей і талантів відповідно до її інтересів і нахилів;
- формування у дітей мовленнєво-комунікативної компетентності збагачення словника, розвиток ціннісного ставлення до світу через вивчення творчості закарпатських письменників та поетів.;
- розвиток уяви і фантазії для образного словотворення - складання художніх літературних мініатюр, оповідань за поданим початком, коротеньких дитячих віршків.(Літературна студія)
- створення умов для творчої самореалізації, соціалізації та формування позитивної «Я-концепції»;
- формування у дітей культури художнього сприйняття через знайомство з творчістю закарпатських художників:
- розвиток дрібної моторики, виховання естетичних смаків, розвиток природніх задатків до малювання, виявлення талановитих дітей. (гурток малювання).
- виховання любові до національних традицій, культури й мистецтва, формування національної ідентичності; формування почуттів захоплення від пізнання всього українського; бажання творчості (гурток народознавчий).

- розвиток соціально-емоційних компетентностей, здатності до співпраці, взаємоповаги та командної взаємодії;
- інтеграція сучасних методик і цифрових інструментів у гурткову діяльність для розвитку цифрової грамотності дітей.

Організаційні умови

Заняття гуртів проводяться у другій половині дня 1-2 рази на тиждень. Тривалість занять – 15–25 хвилин відповідно до віку дітей.

Перелік гуртків у 2025 - 2026 н. р.

- Гурток малювання «Чарівний пензлик», керівник Рибалко О.А.
- Гурток «Маленький екскурсовод» керівник – вихователь Савко Т.І.
- Гурток «Літературна дитяча студія», керівник Віра Жменяк

4.2. Очікувані результати гурткової роботи

Назва гуртка	Очікувані результати для дитини	Освітня цінність та важливість
«Чарівний пензлик»	<p>Емоційне ставлення дитини до створення власних малюнків, виявляє радість і задоволення під час занять, отримує позитивні емоції поза ними.</p> <p>Набуття навичок малювати фарбами, (гуаш, акварель)</p> <p>Опановує різні техніки малювання.</p> <p>Володіє елементарними навичками планувати хід виконання малюнку ; розповісти про те , що намалюваа;</p> <p>Розрізняє пейзаж, натюрморт, портрет.</p> <p>Емоційно-естетичне сприйняття: емоційно реагує на художні полотна майстрів пензля рідного краю.</p>	<p><i>Гурток є складником художньо-естетичного та розвитку, формує емоційний інтелект і стресостійкість.</i></p> <p><i>Він сприяє розвитку культури художнього сприйняття, вихованню смаку та любові до мистецтва, навчає дітей виражати емоції через малюнок. Виконує також важливу роль у підтримці емоційного, психічного здоров'я, навичок спілкування - вираження</i></p>

	Командна взаємодія: співпрацює з іншими дітьми у створенні колективних робіт.	
«Маленький екскурсивод»	<p>Формує Знання про сім'ю та родину: володіє знаннями про роль сім'ї та родинні зв'язки, знає імена родичів;</p> <p>Закріплює набуті знання про Історію та традиції пращурів; усвідомлює, що у родині, міста й країни є своя історія, виявляє інтерес до видатних подій та особистостей;</p> <p>Робить перші у житті кроки маленького екскурсивода по Зразковому «Музею українського побуту» що у садочку.</p> <p>Усвідомлює, що Україна є його Батьківщиною, знає та шанує державні символи;</p> <p>Сільська хата та побут: знає особливості традиційної української хати, предметів побуту та їхнє призначення;</p> <p>Український національний одяг: відрізняє чоловічий та жіночий одяг, знає значення елементів костюма;</p> <p>Мала усна творчість: знає потішки, казки, заклички, народні ігри, уміє їх відтворити;</p> <p>Календарно-обрядові свята: бере активну участь у святкуваннях, розуміє значення традицій і може їх пояснити.</p>	Гурток реалізує національно-патріотичне виховання, сприяє формуванню громадянської ідентичності та любові до України. Діти засвоюють культурні традиції, вчать ся берегти й передавати їх наступним поколінням, що формує духовну єдність, повагу до сім'ї, громади й держави.

<p><i>Літературна дитяча студія.</i></p>	<p>Формування у дітей мовленнєво-комунікативної компетентності, збагачення словника, розвиток ціннісного ставлення до світу через вивчення творчості закарпатських письменників та поетів.;</p> <p>Розвиток уява і фантазії для образного словотворення – складання художніх літературних мініатюр, оповідань за поданим початком, коротеньких дитячих віршиків - римовані рядки. (Літературна студія).</p> <p>Сформовані навички вибору і створення ілюстрацій до своїх літературних творів.</p>	<p><i>Гурток є складником художньо-естетичного та розвитку, формує емоційний інтелект і стресостійкість.</i></p> <p><i>Збагачує мову дитини; формує вміння висловлюватися літературною українською, збагаченою новими сталими виразами, епітетами, порівняннями мовою.</i></p> <p><i>Він сприяє розвитку культури художнього сприйняття, вихованню смаку та любові до мистецтва, навчає дітей виражати емоції через малюнок. Виконує також важливу роль у підтримці емоційного, психічного здоров'я, навичок спілкування – вираження.</i></p>
--	--	---

5. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВИЙ СКЛАДНИК ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Загальні засади

Заклад дошкільної освіти забезпечує підтримку дітей з особливими освітніми потребами (ООП) відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» (2024 р., №3788-IX), Закону України «Про освіту» та наказів МОН щодо інклюзивного навчання.

У закладі функціонує 1 інклюзивна група, у якій здобуває освіту 1 дитина з ООП. Корекційно-розвиткова складова реалізується через:

- розробку й виконання індивідуальних програм розвитку (ІПР);
- діяльність команди психолого-педагогічного супроводу;
- системне застосування корекційних програм, рекомендованих або схвалених МОН України.

Психолого-педагогічний супровід включає: діагностику потреб дитини, розробку ІПР, проведення індивідуальних і підгрупових занять, узгодження розкладу з батьками, а також моніторинг досягнень.

5.2. Корекційно-розвиткові заняття

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи:

- розвиток мовлення, когнітивної та емоційно-вольової сфер;
- формування навичок соціальної взаємодії та адаптації;
- підтримка емоційної стійкості й готовності до навчання в школі.

5.3. Очікувані результати навчання

Очікуваним результатом реалізації освітньої програми для дитини з ООП є:

- засвоєння компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти;
- розвиток комунікативних і соціальних умінь, мовленнєвих та когнітивних навичок;
- підвищення рівня самостійності, впевненості та адаптації до колективу;
- формування готовності до шкільного навчання.

Моніторинг результатів

Моніторинг проводиться систематично та охоплює:

- рівень засвоєння програмового матеріалу;
- динаміку мовленнєвого та психофізичного розвитку;
- соціальну адаптацію та емоційний стан;

На кінець навчального року формується модель випускника, що визначає готовність дитини до навчання у початковій школі.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація освітнього процесу у ЗДО здійснюється за принципами варіативності, інтеграції, безпеки та дитиноцентризму. Планування відбувається за блочно-тематичним принципом та режимними моментами, що забезпечує наступність, системність і врахування індивідуальних потреб кожної дитини.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших.

Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 3-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними освітніми лініями залежно від бажань та інтересу дітей.

Форми організації освітнього процесу: дидактичні ігри, екскурсії, квести, екологічна стежина, пішохідні переходи, прогулянки, свята, розваги,

гуртки, екологічні проекти, сюжетно-рольові ігри, ігри-стратегії, театралізована діяльність, інсценізації, заняття тощо.

Типи занять: фронтальні (вся група); групові (до 15 дітей); індивідуально-групові (до 8 дітей); індивідуальні (1-4 дитини).

Види занять: інтегровані, комплексні, тематичні, комбіновані, домінуючі, бінарні.

7. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Для забезпечення системності та прозорості контролю якості освітнього процесу у 2025-2026 навчальному році закладом затверджено річний план моніторингових заходів. Він охоплює вивчення стану організації освітнього процесу, дотримання вимог безпеки та оцінювання результативності роботи педагогів.

Моніторинг у закладі дошкільної освіти здійснюється відповідно до: Закону України «Про освіту»; Закону України «Про дошкільну освіту»(2024); Порядку проведення моніторингу якості освіти (постанова КМУ від 09.08.2023 № 901); Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти, затверджених наказом МОН України від 04.03.2025 № 407.

Інструментарій моніторингу

Для організації та проведення моніторингу використовуються:

- матеріали для оцінювання готовності старших дошкільників до навчання у Новій українській школі (лист МОН від 31.05.2023 № 1/7735-23);
- методичний посібник «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти»;

7.1. Напрями, показники методу збору інформації для оцінювання якості освітнього процесу.

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у дошкільному закладі визначається за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків, співбесід з вихованцями щодо якості провадження освітньої діяльності.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному закладі є: вивчення документів, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності.

А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних

спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання). Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності в ЗДО ухвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

7.2. Вивчення III компонента оцінювання якості освіти

«Формування кадрового складу, підвищення кваліфікації педагогічних працівників» з метою забезпечення безперервного професійного розвитку в умовах воєнного стану

Мета оцінювання: Оцінити, наскільки кадровий склад закладу дошкільної освіти відповідає сучасним вимогам, та визначити результативність заходів із підвищення кваліфікації і безперервного професійного розвитку педагогічних працівників.

Завдання

- Визначити відповідність кадрового забезпечення Типовим штатним нормативам (наказ МОН від 12.06.2025 № 844).
- Оцінити ефективність системи підвищення кваліфікації педагогів, зокрема впровадження дистанційних, змішаних та цифрових форм навчання.
- Проаналізувати участь педагогів у методичній роботі, інноваційній та проєктній діяльності, а також у професійних спільнотах.
- Виявити сильні та слабкі сторони кадрової політики та визначити напрями її вдосконалення в умовах воєнного стану.

Методи оцінювання

- Опитування: анкетування педагогів щодо умов праці, можливостей професійного зростання, участі у курсах та тренінгах.
- Співбесіди та фокус-групи: визначення потреб у підвищенні кваліфікації, аналіз ефективності кадрової політики.
- Аналіз документації: ІППР (індивідуальних планів професійного розвитку), атестаційних матеріалів, сертифікатів, протоколів методичних рад, планів методичної роботи.
- Спостереження: відвідування занять, методичних заходів, оцінка впровадження інноваційних технологій.
- Моніторинг професійної активності: участь педагогів у вебінарах, конкурсах, публікаціях, фахових об'єднаннях.

Процедура оцінювання (2025/2026 н.р.)

1. Підготовчий етап (вересень 2025)

- формування робочої групи та розподіл відповідальних;
- затвердження індикаторів/критеріїв згідно з методичними рекомендаціями ВСЯДО-2025;

- підготовка інструментарію: е-анкети, форми самооцінювання, чек-листи, цифрове портфоліо педагога.

2. Основний етап (жовтень 2025 – квітень 2026)

- проведення опитувань і співбесід;
- аналіз ІППР та перегляд сертифікатів/свідоцтв;
- взаємовідвідування занять для оцінки застосування цифрових інструментів;
- проміжні зрізи та рефлексійні сесії (грудень 2025, березень 2026);
- оцінка доступності та ефективності форм навчання у воєнний час (гнучкі формати, онлайн-курси, мікронавчання).

3. Заключний етап (травень 2026)

- підготовка аналітичного звіту;
- обговорення результатів на педраді, розробка та ухвалення рекомендацій;
- оновлення плану методичної роботи та системи підвищення кваліфікації на наступний н. р.

За потреби терміни коригуються наказом керівника з урахуванням безпекової ситуації.

Очікувані результати

Професійний розвиток педагогів:

- зростання рівня професійної компетентності, оволодіння сучасними методиками і цифровими інструментами;
- забезпечення безперервності підвищення кваліфікації навіть у кризових умовах.

Якість кадрового складу:

- стабільність колективу, залучення молодих фахівців, збереження досвідчених кадрів;
- зростання кількості педагогів, які успішно пройшли атестацію, р розширення їхніх спеціалізацій;
- упровадження інклюзивних практик.

Організаційна культура та академічна доброчесність

- розвиток культури співпраці, наставництва та взаємопідтримки;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- підвищення рівня задоволеності умовами праці.

Управлінські рішення

- отримання аналітичних даних для оновлення кадрової політики;
- посилення методичної роботи через наставництво, педагогічні
- інтеграція результатів оцінювання у систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Взаємодія з батьками та громадою

- зростання довіри до професійності педагогів;

- налагодження співпраці із закладами післядипломної освіти та громадами щодо підтримки педагогів.

8. *МОНІТОРИНГ ПОКАЗНИКІВ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ЗА ОСВІТНИМИ НАПРЯМАМИ БАЗОВОГО КОМПОНЕНТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*

У закладі дошкільної освіти систематично здійснюється моніторинг освітніх результатів вихованців, що є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Моніторинг передбачає збір, систематизацію, аналіз та інтерпретацію даних про розвиток дитини з метою удосконалення освітнього процесу та своєчасного коригування індивідуальних освітніх траєкторій.

Мета моніторингу: Забезпечити якісну оцінку компетентностей дітей відповідно до Базового компонента дошкільної освіти та створити умови для їх всебічного гармонійного розвитку.

Завдання моніторингу

- визначення рівня сформованості компетентностей за всіма освітніми напрямками Базового компонента;
- відстеження динаміки розвитку дитини на початку та наприкінці навчального року;
- аналіз ефективності використання методів, програм і освітніх стратегій;
- виявлення освітніх потреб вихованців і планування індивідуальної підтримки;
- розробка рекомендацій для педагогів, батьків та фахівців команди психолого-педагогічного супроводу.

Організація моніторингу

Моніторингові дослідження проводяться тричі на рік:

- вересень – стартовий (визначення базових рівнів розвитку дітей та освітніх потреб);
- грудень/січень – проміжний (за потреби, для уточнення індивідуальних завдань);
- травень – підсумковий (оцінка освітніх результатів та готовності старших дошкільників до навчання у школі).

У разі пропуску дітьми обов'язкових етапів моніторингу (через поважні причини) дослідження проводиться у зручний для них час.

Методи збору інформації

- спостереження за дітьми у різних видах діяльності;
- ігрова та діагностична діяльність (тестові завдання, вправи, дидактичні ігри);
- аналіз продуктів діяльності дітей (малюнки, аплікації, мовленнєві висловлювання, результати конструювання);
- опитування та анкетування батьків щодо особливостей розвитку й поведінки дитини;

- співбесіди з дітьми (у доступній формі);
- медико-педагогічний контроль за станом здоров'я та фізичним розвитком.

Інструментарій

- методичний посібник «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти» (за ред. Т. Киричук, О. Кулик, Н. Шаповал, 2021);
- інструментарій оцінювання готовності дитини до школи (Т. Піроженко, І. Карабаєва та ін., Інститут психології НАПН України, 2023);
- методичні рекомендації відділу (служби) супроводу якості дошкільної освіти (ВСЯДО-2025).

Очікувані результати

- тримання об'єктивних даних про рівень сформованості компетентностей вихованців;
- визначення освітніх досягнень і потреб дітей різних вікових груп;
- виявлення дітей, які потребують додаткової корекційно-розвиткової підтримки;
- використання результатів моніторингу для корекції індивідуальних програм розвитку та вдосконалення методичної роботи з педагогами
- формування аналітичної бази для подальшого планування роботи закладу та розроблення рекомендацій для батьків.

9. НАСТУПНІСТЬ ЗДО ТА ЗЗСО

Мета: Забезпечення цілісності та узгодженості освітнього процесу між ЗДО та закладами загальної середньої освіти, формування готовності дитини до навчання у школі, підтримка її психофізичного розвитку та безпечної адаптації до нових умов у період воєнного стану.

Завдання:

- узгодити зміст і методи освітнього процесу старшої групи та 1 класу;
- забезпечити психологічну та соціальну готовність дитини до навчання у школі;
- врахувати безпекові аспекти (організація евакуаційних тренувань, ознайомлення дітей з алгоритмами дій під час тривоги);
- підготувати педагогів і батьків до спільної підтримки дитини в умовах воєнних ризиків;
- максимально охопити дітей 5-річного віку дошкільною освітою, створивши безпечні та якісні умови для їх розвитку.

Напрями роботи

- Психофізичний розвиток і безпека – підтримка здоров'я та психоемоційного стану дітей, формування навичок самозбереження, ознайомлення з правилами поведінки у кризових ситуаціях.

- Формування особистості – розвиток відповідальності, самостійності, вміння діяти у колективі, формування стресостійкості.
- Зміст освіти – узгодженість завдань Базового компонента дошкільної освіти з Державним стандартом початкової освіти, інтеграція елементів патріотичного та безпекового виховання.
- Методи навчання і виховання – використання ігрових, діяльнісних і дослідницьких методів з поступовим переходом до навчально-організаційних форм НУШ.

Умови реалізації:

- укладання угоди про співпрацю між ЗДО та ЗЗСО з урахуванням заходів безпеки;
- спільні методичні заходи та консультації щодо організації адаптаційного періоду дітей;
- організація зустрічей дошкільників зі школою (екскурсії до класів, інтегровані уроки - знайомства, але з урахуванням безпекової ситуації та наявності укриття);
- проведення тренувальних занять з безпеки (евакуація, укриття, «тривожна валізка») у взаємодії з педагогами ЗЗСО;
- інформаційно-просвітницька робота з батьками щодо підготовки дітей до школи та правил безпечної поведінки.

Очікувані результати:

- безпечний і поступовий перехід дитини від дошкільної до початкової освіти;
- сформована готовність до навчання в школі з урахуванням психофізіологічних особливостей і вимог безпеки;
- узгодженість методів навчання та виховання у ЗДО та ЗЗСО;
- зниження тривожності у дітей і батьків завдяки системній адаптаційній роботі;
- створення позитивного образу школи як безпечного та цікавого простору.

10. ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГІВ ТА БАТЬКІВ ЗДО

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» (2025), партнерська взаємодія педагогів та батьків (законних представників дітей) є одним із ключових принципів організації освітнього процесу. Співпраця спрямована на забезпечення єдності сімейного і суспільного виховання, формування безпечного освітнього середовища та підтримку всебічного розвитку дитини в умовах воєнного стану.

Основні напрями взаємодії:

- надання психолого-педагогічної допомоги батькам щодо вікових та психофізіологічних особливостей дітей;

- консультування з питань соціалізації, підготовки до школи, організації ігрової та оздоровчої діяльності;
- профілактика відхилень у розвитку, запобігання сімейному насильству, формування навичок безпечної поведінки під час повітряних тривог чи перебування у захисних спорудах;
- забезпечення належних протиепідеміологічних умов і дотримання правил гігієни.

Пріоритетні завдання партнерської взаємодії:

- Забезпечення доступності дошкільної освіти через сучасні освітні платформи та використання дистанційних сервісів.
- Надання підтримки родинам, які тимчасово перебувають за кордоном, у залученні дітей до освітнього процесу.
- Формування психологічної й педагогічної компетентності батьків через індивідуальні та групові зустрічі, консультації з фахівцями.
- Налагодження системного зворотного зв'язку через анкетування, онлайн-опитування, тематичні зустрічі.
- Залучення батьків до співпраці у створенні безпечних і комфортних умов перебування дітей у закладі.
- Поглиблення відчуття відповідальності батьків за розвиток і безпеку дитини, формування атмосфери партнерства і взаємоповаги між родиною та педагогами.
- Профілактика відхилень у розвитку, запобігання сімейному насильству, формування навичок безпечної поведінки під час повітряних тривог чи перебування у захисних спорудах;
- Забезпечення належних протиепідеміологічних умов і дотримання правил гігієни.

Традиційні форми роботи з батьками:

Для налагодження тісної співпраці з дорослими в закладі щороку проводяться різноманітні заходи та традиційні творчі проекти:

- батьківські збори з використанням інтерактивних форм роботи (круглий стіл, ділова гра тощо); тестування, анкетування тощо;
- бесіди, консультації;
- майстер-класи;
- спільні екскурсії групи з батьками *«Вулицями рідного міста», «Цікаві місця у рідному місті», екскурсія у музей «Старе село», у Театр «Бавку» - зустріч за кулісами.*
- участь батьків у спільних із закладом акціях на зразок *«Миколай іде в окопи», «Великодній кошик для наших захисників», «Подаруємо музейний експонат музею садка»*
- активна участь батьків весняних прибираннях територій майданчиків – акції *«У садочку як в барвистому віночку».*

- участь батьків у традиційному проекті « **Професії наших батьків**» - **Моя мама – зубний лікар, Моя мама- перукар.**
- участь у відзначенні цікавих для дітей днів календаря: **День читання дітям вголос** - читають бажаючі батьки;
- активна участь батьків у творчих тематичних тижнях, місячниках : **Подаруймо дітям казку – місячник театралізації ; Подаруймо музейний експонат зразковому музею українського побуту у ЗДО № 21 «Ластовічка», декада до Дня народження Василя Сухомлинського, Тараса Шевченка, Дня рідної мови та Лесі Українки, до дня народження садка.**
- Виставки спільних робіт з природного матеріалу до осінніх, зимових свят, ;
- інформування в Viber групах, сторінці ФБ

11. ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Показники реалізації освітньої програми відображають ключові індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості педагогічних працівників, необхідні для забезпечення якісної дошкільної освіти в умовах воєнного стану.

Показник	Зміст	Очікувані індикатори реалізації
Професійно-педагогічна компетентність	<i>Знання сучасних підходів дошкільної педагогіки, психології, інноваційних методик; здатність створювати безпечне освітньо-розвивальне середовище; педагогічна рефлексія та дотримання етики</i>	<i>Підвищення рівня професійної майстерності; ефективне використання новітніх методик; позитивні результати внутрішнього моніторингу якості освіти</i>
Соціально-громадянська компетентність	<i>Усвідомлення прав і свобод людини; формування навичок співпраці; здатність до попередження конфліктів та розвитку культури діалогу</i>	<i>Підтримка безпечного середовища; активна громадянська позиція педагогів; формування у дітей цінностей демократії, співпраці та взаємоповаги</i>

Загальнокультурна компетентність	<i>Усвідомлення власної національної ідентичності; повага до культурного різноманіття; формування патріотизму</i>	<i>Участь у культурно-просвітницьких проєктах; впровадження заходів з національно-патріотичного виховання; позитивне ставлення дітей до українських традицій</i>
Мовно-комунікативна компетентність	<i>Володіння державною мовою; уміння організовувати ефективне спілкування; розвиток мовленнєвої культури дітей</i>	<i>Використання педагогами сучасних комунікативних практик; підвищення рівня мовленнєвої компетентності вихованців; застосування інтерактивних методів</i>
Психологічно-фасилітативна компетентність	<i>Підтримка психоемоційного стану дітей; розвиток індивідуальних здібностей; формування здоров'язберезувальних навичок</i>	<i>Створення умов для емоційного благополуччя; використання арт- і казкотерапії, ігор; підвищення рівня готовності дітей до адаптації у кризових умовах</i>
Інформаційно-цифрова компетентність	<i>Уміння працювати з цифровими ресурсами; впровадження дистанційних та змішаних форм навчання; дотримання принципів цифрової безпеки</i>	<i>Використання електронних платформ; створення цифрових портфоліо педагогів; зростання рівня цифрової грамотності колективу та дітей (через ігрові форми)</i>

Основні показники реалізації освітньої програми

Виконання освітньої програми дасть змогу:

- ✓ удосконалити організацію освітнього процесу в закладі з метою забезпечення ефективної реалізації завдань державного стандарту;
- ✓ забезпечити формування у дітей дошкільного віку мотивації до навчальної діяльності та саморозвитку;
- ✓ забезпечити компетентнісний підхід до освітньо-виховного процесу;
- ✓ забезпечити збереження психічного здоров'я дітей раннього дитинства;
- ✓ задовольнити освітньо-культурні потреби здобувачів освіти;

✓ упровадження в освітню практику сучасних інформаційних і комунікаційних технологій.

Опис Моделі випускника закладу дошкільної освіти.

Модель – це рівень навченості дитини, забезпечений реалізацією освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти.

▪ Модель «Особистість дитини»:

сформований позитивний образ «Я», створена база особистісної культури дитини, активність у всіх сферах життєдіяльності; дитина позитивно ставиться до своєї зовнішності, сформовані основні фізичні якості, рухові уміння (вміє стрибати, бігати, розвинена гнучкість тощо); культурно-гігієнічні, оздоровчі та навички безпеки життєдіяльності; сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.

▪ Модель «Дитина в соціумі»:

- сформовані навички соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим;

- з'явився інтерес та вміння розуміти інших, долучається до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднує з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінює власні можливості, поважає бажання та інтереси інших людей, вміє узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.

▪ Модель «Дитина у природному довкіллі»

- має уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвинута емоційно-ціннісна відповідальність екологічного ставлення до природного довкілля;

- має уявлення про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи;

– виважено ставиться до рослин і тварин; готовий включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримується правил природокористування.

▪ Модель «Дитина у світі культури»:

- сформоване почуття краси в її різних проявах, ціннісне ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвинуті творчі здібності, сформовані елементарні трудові, технологічні та художньо-продуктивні навички, самостійності, культури та безпеки праці;

- сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів; виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, володіє навичками практичної діяльності, культурою споживання;

▪ Модель «Гра дитини»:

- розвинуті творчі здібності, самостійність, ініціативність, організованість в ігровій діяльності та сформований стійкий інтерес до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому;

- задоволений від ігрових уподобань має дружні, партнерські стосунки та ігрові об'єднання за інтересами, спонукає до обміну думками; оцінює себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

▪ **Модель «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»:**

- сформовані доступні уявлення, еталони, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів навколишнього світу. Дитина здатна застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігровій, трудовій, сенсорно-пізнавальній, математичній тощо), володіє способами пізнання дійсності; розвинуте наочно-дієве, наочно-образне, словесно-логічне мислення; прагне до пошуково-дослідницької діяльності; має елементарні математичні уявлення цілісної картини світу; має компетентну поведінку в різних життєвих ситуаціях.

▪ **Модель «Мовлення дитини»:**

- має сформовану культуру мовлення та спілкування; володіє елементарними правилами користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Мовленнєва діяльність складається із різних видів говоріння та слухання; має сформовані мовленнєві вміння і навички; оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими; виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.

Сформованість загально-навчальних умінь і навичок:

Дитина переходить від репродуктивної до продуктивно – творчої діяльності; сформовані загально-навчальні уміння: розуміє мету, яка стоїть; планує і виконує необхідні дії; контролює та оцінює свої результати; розвинені пізнавальні можливості; потребує емоційного контакту та підтримки дорослого; прагне до утвердження у новій соціальній ролі; має організаційні вміння: уміє організовувати робоче місце, орієнтується в часі; виконує вказівки педагога, доводить роботу до кінця, вміє працювати з посібниками.

Домінуючий спосіб мислення випускника:

Мислення наочно – дієве, при якому дитина діє не з конкретними предметами, а з їх образами та уявленнями; мислення формується на основі здатності диференціювати реальні об'єкти і план моделей об'єктів, що відображають дані об'єкти; співвідносить оригінал з уявними моделями, мислить схемами, які зберігаються на основі сприйняття, послідовного аналізу, синтезу та узагальнення; формуються навички логічного мислення на основі оперування абстрактними категоріями.

Рівень сформованості компетенцій випускника

Дитина прагне до ознайомлення з суспільним докільлям та працею (сформовані навички самообслуговування, долучається до господарсько – побутової праці, вміє взаємодіяти з однолітками, приймати рішення і ставити цілі), сформоване відповідальне ставлення до життя, що є основою активної громадянської позиції, набуває життєвий досвід шляхом взаємодії з предметами та соціальним світом.